

LECH BĄDKOWSKI PISARZ. ŻOŁNIERZ. OBYWATEL.

Gdańszczanin z wyboru, samorządowiec z przekonania, dziennikarz, tłumacz, działacz polityczny, kulturalny i społeczny, miłośnik Kaszub – Lech Bądkowski (1920–1984).

Urodzony w Toruniu w rodzinie o starych tradycjach patriotycznych, wzrastał w atmosferze szacunku dla pracy, dla wykształcenia i postawy społecznej.

W 1939 jako absolwent Brodnickiej Szkoły Podchorążych wziął czynny udział w walkach nad Bzurą – wówczas miał 19 lat.

Służył w kilku formacjach: z Brygadą Strzelców Podhalańskich walczył pod Narvikiem, w Wielkiej Brytanii służył w Marynarce Wojennej i w Oddziałach Cichociemnych jako komandos. Za waleczną postawę został odznaczony w 1940 roku przez gen. Sikorskiego Orderem Virtuti Militari.

Po wojnie pierwszym transportem Marynarki Wojennej wrócił do Polski. Był przekonany, że miejsce Polaka jest w Polsce.

Lech Bądkowski był pisarzem i publicystą, ale przede wszystkim działaczem społecznym. W 1956 roku współtworzył Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, w którym działał aktywnie do końca życia. Był założycielem i pierwszym prezesem Klubu „Pomorania”. W sierpniu 1980 roku jako przedstawiciel literatów Wybrzeża poparł strajkujących stoczniovców i jako pierwszy intelektualista dołączył do strajku. Aktywnie uczestniczył w negocjacjach był rzecznikiem prasowym Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego i jednym z sygnatariuszy Porozumienia Gdańskiego. Odegrał olbrzymią rolę w tworzeniu podstaw samorządności na Pomorzu. Był autorytetem dla działaczy demokratycznej i niepodległościowej opozycji w PRL, których wspierał radami i doświadczeniem. W swojej publicystyce rozwijał idee samorządności i regionalizmu.

Lech Bądkowski – dziennikarz, tłumacz, działacz społeczny, współtwórca Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego.

Lech Bądkowski zmarł 24 lutego 1984 roku w wieku 64 lat.

Bakcylem samorządności zaraziło się od Bądkowskiego wielu młodych ludzi, dla których był nauczycielem, mistrzem i niedoścignionym wzorem obywatelskiej postawy. Wychował pokolenia działaczy oddanych swojej ojczyźnie. Dla wielu wciąż jest autorytetem.

Przypominamy, że 2020 rok był w Gdańsku rokiem Lecha Bądkowskiego.

*„Nie ma żadnej granicy.
Granica istnieje tylko w naszych duszach
i w waszych umysłach”.*

Lech Bądkowski – Patronem X LO Dwujęzycznego w Gdańsku

Rok szkolny 2019/2020 dla X Liceum Ogólnokształcącego Dwujęzycznego w Gdańsku był rokiem szczególnym. Nauczyciele, uczniowie i rodzice podjęli szereg inicjatyw mających na celu wyłonienie Patrona Szkoły – postaci, która nada placówce indywidualnej tożsamość i sprawi, że cała społeczność szkolna będzie miała konkretny wzorzec do naśladowania.

Cały rok szkolny obfitował w liczne wydarzenia, które miały na celu wyłonienie kandydatów i ich promocję w środowisku szkolnym, odbywały się spotkania, uczniowie brali udział w wielu wydarzeniach kulturalnych w szkole i poza nią.

Ostatecznie w lutym 2020 roku odbyły się wybory patrona X LO Dwujęzycznego w Gdańsku, które wygrał kandydat Lech Bądkowski.

X Liceum Ogólnokształcące Dwujęzyczne w Gdańsku
ma zaszczyt zaprosić:

na uroczystość nadania Szkole imienia
Lecha Bądkowskiego
i wręczenia sztandaru,
która odbędzie się 16 IX 2021r.

16 IX 2021

Konkurs interdyscyplinarny „Wszystko się liczy”

Kolejnym przedsięwzięciem zrealizowanym w X LO Dwujęzycznym, a inspirowanym życiem i twórczością Lecha Bądkowskiego był konkurs „Wszystko się liczy”

Szukając słów najlepiej oddających charakter twórczości i działalności Lecha Bądkowskiego dotarliśmy do zbioru jego opowiadań „Wszystko się liczy”. Są to obrazy z czasów wojny, portrety ludzi ocalonych od zapomnienia. Bądkowski pokazuje, że nie wszystko w historii było i jest biało-czarne. Za każdym zdarzeniem kryją się indywidualne losy człowieka, do którego nie można przyłożyć szablonu. Przeciwwstawia się jednoznacznym etykietom, osądom, które z jego punktu widzenia zamykają drogę do zrozumienia.

Zainspirowani rozmowami o tym artyście, wielkim patriocie, obywatelu uznaliśmy, że tytuł nadany tym literackim obrazom, jest maksymą najlepiej oddającą charakter człowieka, dla którego wszystko było ważne, a postawa konformizmu obca.

Majowy termin ogłoszenia konkursu zbiegał się z okresem nauki zdalnej w naszej szkole – jego myśl przewodnia stała się tym bardziej aktualna.

Udział w konkursie dał możliwość ekspozycji niemal każdego talentu. Uczestnicy tworzyli pracę w formacie literackim lub plastycznym nawiązującą do myśli przewodniej konkursu, oddającą charakter twórczości i zaangażowanie w życie społeczne i polityczne Lecha Bądkowskiego.

W czerwcu 2020, komisja w składzie: Anna Meller, Anna Nieradko, Emilia Neyis, Angelika Cieśluk i Monika Krawiel jednogłośnie wyróżniła następujące utwory:

I miejsce – Ignacy Wyzński IIB

II miejsce – Zofia Ochńik IA

Serdecznie gratulujemy Zwycięzcom i dziękujemy wszystkim Uczestnikom za trud pracy. Analiza nadesłanych sprawiła nam ogromną przyjemność obcowania z rodzącymi się talentami!

Prace nagrodzone

*Nieznanych dróg rozstaje,
wszystko, co się nam pięknym zdaje,
pęta, co losy ludzkę krzyżują
i inną nam przyszłość malują.*

*Wszystko się liczy,
liczy się wszystko.*

*Ukryte dziecięce marzenia,
nadzieje snute przez pokolenia,
bezlitośnie uciekający czas
i miejsca, gdzie jeszcze nie było nas.*

*Wszystko się liczy,
liczy się wszystko.*

*Małe upadki, wielkie upokorzenia,
miłość, co nas w lepszych zmienia,
każda radość najmniejsza,
każda łza wzruszenia.*

*Wszystko się liczy,
liczy się wszystko.*

*Przypadkowe po latach spotkania,
czasem bolesne rozczarowania
tymi, co im wczoraj zaufaliśmy
i swymi przyjaciółmi zwałiliśmy.*

*Wszystko się liczy,
liczy się wszystko.*

*Ważnie głęboko w sercu skrywane,
myśli wciąż niepokładane,
męczące godziny milczenia,
najpiękniejsze chwile wybaczenia.*

*Wszystko się liczy,
liczy się wszystko.*

*Ciche modlitwy o lepsze jutro,
chwile szczęścia, co trwają tak krótko,
miłości przysięga na wieczność,
moja i twoja tu obecność.*

*Wszystko się liczy,
liczy się wszystko.*

*Wszystko się liczy – dni, miesiące, lata,
Spotkani ludzie, ich twarze i dłonie,
Każda zapisana w kalendarzu data,
Sukcesy, porażki, w końcu siwe skronie.*

*Wszystko się liczy – wśród dziecięcych krzyków,
Serca najbliższych i ich dobre słowa,
Toruńskie uliczki w kolorze pierników,
By z Kopernikiem pod rękę wędrować.*

*Wszystko się liczy – wojenne wspomnienia,
Bitwa nad Bzurą, gdy Polską konała,
Francuski Narwik, Szkołkę umocnienia,
Z Anglii tęsknota w duszy wybuchała.*

*Wszystko się liczy – komunizmu chmury,
Odnalezione promienie miłości,
Stały port życia tam, gdzie gdańskie mury,
Odkryte piękno scenicznej twórczości.*

*Wszystko się liczy – zamknięte usta,
Cenzurą skreślone prawdy wołanie,
W sercu głęboką tęsknota kaszubską,
Pomorskie barwy życiem malowane.*

*Wszystko się liczy – sen o wolności,
Słowo rozpala strajkujących rzesze,
Aż runą mury bolesnej przeszłości,
A kraj się znowu z kolan podniesie.*

*Wszystko się liczy – ten grób zadumany,
Którego dzielnie skrzydlaty Gryf strzeże,
Choć człowiek z czasem będzie zapomniany,
Żywe zostaną słowa na papierze.*

Autor: Ignacy Wyzński

Autor: Zofia Ochńik

Projekt "Czytamy Bądkowskiego"

Z inicjatywy Sławiny Kosmulskiej, córki Lecha Bądkowskiego, pod koniec maja rozpoczęto prace nad projektem prowadzonym online, którego zadaniem było promowanie literackiej twórczości Lecha Bądkowskiego. Akcja była współorganizowana z Klubem Studenckim „Pomorania” oraz Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskim.

Na zaproszenie córki pisarza, Pani Sławiny Kosmulskiej, uczniowie naszej szkoły wzięli udział w projekcie „Czytamy Bądkowskiego”. Jakub Heliński, Wiktoria Majewska, Weronika Pukaluk, Szymon Pawelec, Karolina Wnuk, Anna Kurkowska, Zofia Szymańska, Zuzanna Biczowska, Alicja Kulanin, Maja Bukowska, Oliwia Niewidziała, Julia Wolf, Urszula Kapała i Paulina Wachulewicz przygotowali nagrania kilku utworów. Były to opowiadania: „Bez bukietu”, „Ziomkowie” oraz powieść pt. „Oko za oko”. Nagrania są dostępne od lipca na portalu internetowym gdansk.pl

// DEBATA OKSFORDZKA //

24 lutego 2020 roku w naszej szkole odbyła się Debata Oksfordzka – subtelna sztuka prowadzenia dyskusji, która pozwala na rywalizację z przeciwnikiem prezentującym stanowisko przeciwne jedynie przy pomocy wagi argumentów.

W walce na argumenty stanęli uczniowie naszej szkoły oraz zaproszeni goście – uczniowie z XIX LO w Gdańsku im. Mariana Mokwy.

Wydarzenie upamiętniało 36 rocznicę śmierci pisarza i honorowego obywatela Gdańska – Lecha Bądkowskiego, a postawioną tezę debaty były jego słowa z 1981 roku:

„Walka ma sens sama w sobie. To jest siła, która niesie nas przez życie”. Spotkanie zaszczyliła swoją obecnością córka pisarza – Pani Sławina Kosmulska.

Dzięki współpracy naszej szkoły z Panią Kosmuską wszystkie klasy miały okazję indywidualnych spotkań z córką pisarza, a zbiory biblioteki szkolnej wzbogaciły się o dzieła Lecha Bądkowskiego.

Pani Sławina Kosmulska przekazała na rzecz Biblioteki Szkolnej X LO Dwujęzycznego książki ojca – Lecha Bądkowskiego, zasilając księgozbiór szkoły o dzieła patrona.

Apel upamiętniający rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja

6 maja 2019 roku w naszej szkole odbył się uroczysty apel upamiętniający rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Motywem przewodnim apelu była wolność.

Swoją obecnością zaszczyliła nas Pani Sławina Kosmulska – córka Lecha Bądkowskiego – postaci wielce zasłużonej dla Pomorza i wolności naszego kraju.

Podczas apelu została przedstawiona postać Lecha Bądkowskiego oraz jego działalność, a uczennica naszej szkoły, Nikola Nerc wykonała specjalnie na tę okazję napisany utwór muzyczny.

Dziękujemy naszemu gościowi za przybycie, ciekawe opowieści i wyczerpujące odpowiedzi na pytania uczniów.

„WALKA MA SENS SAMĄ SOBIE”

KONKURS NA MURAL

inspirowany życiem Lecha Bądkowskiego

Kolejną inicjatywą X Liceum Ogólnokształcącego związana z promocją wśród społeczności szkolnej jej nowo mianowanego patrona był konkurs, którego celem było wyłonienie projektu koncepcyjnego muralu o tematyce związanej z życiem i działalnością Lecha Bądkowskiego.

W imieniu społeczności X LO w Gdańsku serdecznie zapraszamy do udziału w konkursie na projekt muralu - mówiła Barbara Sas, nauczycielka i opiekunka Samorządu Uczniowskiego - zwycięski projekt powstanie na ścianie w budynku liceum.

W czerwcu konkurs został rozstrzygnięty, a komisja konkursowa wybrała zwycięski projekt Łukasza Tkaczyka.

projekt Łukasza Tkaczyka

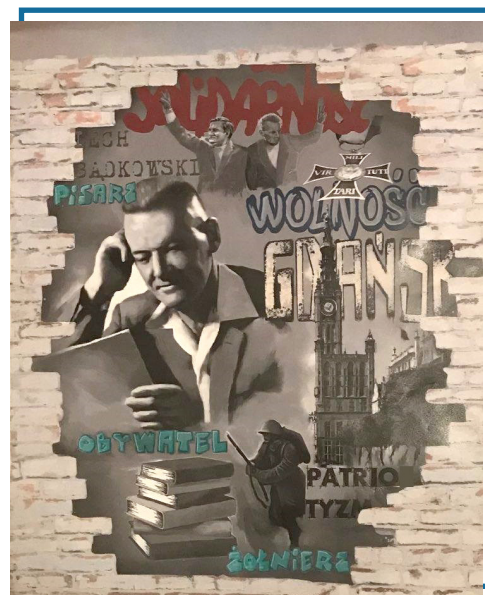
projekt Antoniny Olszewskiej

Zaprojektowany na bazie zwycięskiego konceptu mural pojawił się już we wrześniu na ścianie w budynku naszego Liceum.

Z kolei praca Patryka Tkaczyka została zgłoszona jako projekt do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Gdańska, dopiero od 16 do 30 listopada.

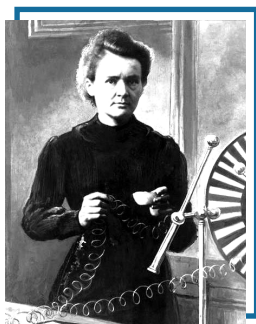
projekt Klaudii Hallmann

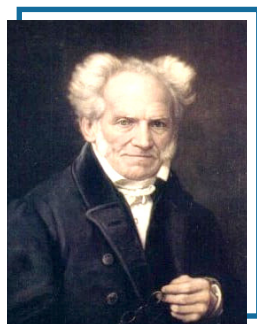
projekt Patryka Tkaczyka

Sylwetki Kandydatów na Patrona X LO Dwujęzycznego

Maria Salomea Curie-Skłodowska (1867- 1934) urodzona w Warszawie dwukrotna polska noblistka z dziedzin fizyki i chemii. Ceniona naukowicę głównie za badania nad promieniotwórczością, uważana za prekursora radioaktywności.

Arthur Schopenhauer (1788-1860) był pisarzem, filozofem, realistą i przedstawicielem pesymizmu. Urodził się w Gdańsku. W swoich dziełach często dążył do kwietyzmu (pracy nad wewnętrznym spokojem).

Stanisław Barańczak (1946-2014) był poetą nowofalowym, eseistą, krytykiem literackim, wybitnym tłumaczem i działaczem Komitetu Obrony Robotników. Zasłynął z przekładów dramatów Shakespeare'a, poezji anglosaskiej i piosenek Beatlesów.

